

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT/DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Olivier Vanden Berghe¹ en Grégory Sorreaux²

Wetgeving/Législation

Projet de loi modificative du Code de droit économique et portant diverses autres dispositions modificatives, Doc. parl., Chambre, 2014-2015, n° 1300/001

PRATIQUES DU MARCHÉ

Généralités

MARKTPRAKTIJKEN

Algemeen

Le 27 août 2015, le gouvernement belge a déposé auprès de la Chambre des représentants un projet de loi contenant plusieurs dispositions modificatives du Code de droit économique. Parmi les modifications proposées, plusieurs concernent le Livre VI du Code relatif aux pratiques du marché et à la protection du consommateur. Les modifications proposées visent essentiellement à donner suite à l'arrêt rendu par la Cour de justice de l'Union européenne le 10 juillet 2014 pour transposition incorrecte de la directive n° 2005/29/CE sur les pratiques commerciales déloyales des entreprises vis-à-vis des consommateurs.

Dans cet arrêt, la Cour de justice avait notamment décidé qu'en maintenant en vigueur les articles 20, 21 et 29 de la loi du 6 avril 2010 relative aux pratiques du marché et à la protection du consommateur, la Belgique n'avait pas transposé correctement la directive. Ces dispositions, actuellement reprises aux articles VI.18 à VI.21 (concernant la référence à son propre prix appliqué précédemment) et VI.26, § 2 et 3 (concernant les ventes en solde), du Code de droit économique, sont celles qui prévoient que toute annonce de réduction de prix doit faire référence à un prix défini par la loi, en l'occurrence le prix le plus bas pratiqué durant le mois précédent le premier jour de l'annonce en question et celles qui interdisent l'annonce de réduction de prix au-delà d'un mois et en deçà d'une journée.

Afin de se conformer à l'arrêt de la Cour, le projet de loi propose d'abroger ces dispositions.

¹ Advocaat te Brussel.

² Avocat Simont Braun.

Il propose également d'abroger l'article VI.23, § 4, qui, bien que non condamné par la Cour, reprend des règles identiques en matière de ventes en liquidation.

Le texte propose aussi d'abroger l'interdiction faite, dans le cadre de contrats hors établissement, d'exiger de la part du consommateur un paiement ou un acompte avant l'écoulement d'un délai de 7 jours ouvrables, inscrite à l'article VI.67, § 2, du Code de droit économique.

G.S.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Cassatie 6 februari 2015

Zaak: C.13.0182.N

KRUISPUNTBANK

Niet-inschrijving

BANQUE-CARREFOUR

Pas d'inscription

De niet-naleving van de verplichting tot inschrijving in de Kruispuntbank der Ondernemingen ('KBO') wordt door artikel 14 van de KBO-wet gesanctioneerd met een niet-ontvankelijkheid van de vordering.

In een arrest van 6 februari 2015 oordeelde het Hof van Cassatie, in de lijn van het arrest van het hof van beroep te Gent van 2 januari 2013 waartegen cassatieberoep was ingesteld, dat uit deze bepaling volgt dat de enkele omstandigheid dat een handels- of ambachtsonderneming niet over een inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen beschikt, niet tot gevolg heeft dat de door haar gesloten overeenkomsten onrechtmatig zijn en geen grondslag kunnen bieden aan een rechtsvordering. Hieruit volgt dat het gebrek aan inschrijving dus in de regel kan worden rechtgezet voor een nieuwe dagvaarding.

O.V.B.

Hof van Cassatie 15 mei 2015

Zaak: C.14.0269.N

VERBINTENISSEN UIT ONRECHTMATIGE DAAD

Rechtstreekse aansprakelijkheid – Schadebegrip – Verlies van een kans

OBLIGATION (QUASI) DÉLICTEUELLE

Responsabilité directe – Notion de dommage – Perte d'une chance

Voor het bestaan van een oorzakelijk verband is vereist dat de schade zich niet zou voorgedaan hebben zonder de fout van de dader. De theorie rond het verlies van een kans is een tempering van het strikte causaliteitsprincipe in het Belgisch aansprakelijkheidsrecht. Indien de schade zich ook zou hebben kunnen voorgedaan zonder de fout, maar dit veel minder waarschijnlijk is, wordt vaak een beroep gedaan op het begrip “verlies van kans”. De schade bestaat dan uit het verlies van een reële kans op een bepaald voordeel.

In een arrest van 15 mei 2015 bevestigde het Hof van Cassatie dat de rechter een vergoeding kan toekennen voor het verlies van een kans indien er tussen de fout en het verlies van deze kans een *conditio sine qua non*-verband bestaat, met dien verstande dat enkel de economische waarde van de verloren gegane kans voor vergoeding in aanmerking komt. Het Hof vernietigt een arrest van het hof van beroep te Brussel van 7 januari 2014. Ofschoon de appelrechters erop wezen dat de toekenning van de opdracht zonder de fout van de aanbestedende overheid niet zeker was, hadden zij ten onrechte de Vlaamse Gemeenschap veroordeeld tot 100% van de schade (het voordeel van de opdracht) in plaats van de economische waarde van de verloren kans.

O.V.B.

Cour de cassation 4 juin 2015

Affaire: C.14.0479.F

PREUVE DES OBLIGATIONS

Charge de la preuve – Procédure judiciaire – Preuve

BEWIJS VAN VERBINTENISSEN

Bewijslast – Rechtspleging – Bewijs

Dans un arrêt du 4 juin 2015, la Cour de cassation rappelle que l'obligation de chaque partie de collaborer loyalement à la charge de la preuve ne peut avoir pour conséquence de renverser la charge de la preuve. Celle-ci incombe à celui qui allègue des faits (art. 870 C. jud.) et à celui qui réclame l'exécution d'une obligation (art. 1315 C. civ.). La Cour de cassation casse un arrêt de la cour d'appel de Liège du 18 février 2014 qui avait mis à charge du demandeur la preuve de la créance de la défenderesse, en invoquant que les parties doivent collaborer loyalement à la charge de la preuve.

O.V.B.

Hof van Cassatie 5 juni 2015

Zaak: C.14.0568.N

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN BESLUITEN

Toepassing in de tijd en in de ruimte – Toepassing in de tijd – Betalingsachterstand bij handelstransacties

LOIS, DÉCRETS, ORDONNANCES ET ARRÊTÉS

Application dans le temps et dans l'espace – Application dans le temps – Retard de paiement dans les transactions commerciales

Volgens artikel 14 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de betalingsachterstand bij handelstransacties, in zijn oorspronkelijke versie, is de wet van toepassing op betalingen in uitvoering van overeenkomsten gesloten, vernieuwd of verlengd na 7 augustus 2002 en is ze in elk geval van toepassing op betalingen in uitvoering van lopende overeenkomsten 2 jaar te rekenen vanaf 7 augustus 2002 (*i.e.* 8 augustus 2004).

Een arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 14 mei 2013 had de wet betalingsachterstand toegepast op onbetaalde facturen voortvloeiend uit een bestelling van goederen van 21 augustus 1998, die geleverd en gefactureerd waren op 30 november 1998 en 19 januari 1999. Het hof van beroep had deze overeenkomst bestempeld als een “lopende overeenkomst”. Het Hof van Cassatie stelde echter dat onder het begrip lopende overeenkomst dient verstaan te worden de overeenkomst “*waarvan de karakteristieke prestatie door de schuldenaar nog niet werd uitgevoerd*” (lees: op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet). Het Hof vernietigde het arrest van het hof van beroep, aangezien de karakteristieke prestatie (het leveren van de goederen) reeds volledig had plaatsgevonden voor de wet in werking trad.

Inmiddels werd de wet betalingsachterstand handelstransacties gewijzigd door een wet van 22 november 2013, teneinde de wet aan te passen aan richtlijn nr. 2011/7/EU. De nieuwe versie van de wet is toepasselijk op de overeenkomsten gesloten, vernieuwd of verlengd na 16 maart 2013 en op alle op die datum nog “lopende” overeenkomsten wordt zij van toepassing 2 jaar later.

O.V.B.

Cour de cassation 25 juin 2015

Affaire: C.14.0008.F

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Conditions de validité des conventions – Ordre public – Clause de non-concurrence – Nullité partielle

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Geldigheidsvoorwaarden – Openbare orde – Niet-concurrentiebeding – Partiële nietigheid

Dans un arrêt du 23 janvier 2015 (voy. “Actualité en bref” dans *R.D.C.*, 2015/5), la 1re chambre de la Cour de cassation avait décidé qu'une clause de non-concurrence qui violait l'ordre public (dans ce cas en raison de sa durée excessive – 17 ans à partir de la cession d'un fonds de commerce), pouvait être limitée par le juge.